

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC THỂ CHẤT TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƠN LA

TS. Nguyễn Đình Chung¹, ThS. Trịnh Thị Liên²

¹*Trường Đại học TDTT Bắc Ninh*

²*Trường Cao đẳng Sơn La*

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy đánh giá thực trạng công tác Giáo dục thể chất (GDTC) tại Trường Cao đẳng Sơn La trên cơ sở các mặt: Cơ sở vật chất, nhận thức của cán bộ giáo viên và sinh viên về hoạt động GDTC, thực trạng công tác TDTT ngoại khóa, thực trạng kết quả học tập môn học GDTC cũng như sự phát triển thể lực của sinh viên... Kết quả cho thấy, công tác GDTC phát triển chưa tương ứng với tiềm năng sẵn có của Trường. Vì vậy, cần có các giải pháp phù hợp để nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho sinh viên.

Từ khóa: thực trạng, giáo dục thể chất, thể dục thể thao, thể lực, Trường Cao đẳng Sơn La...

Abstract: Basing on the

Use of routine scientific research methods to assess the actual situation of physical education at Son La College on the basis of the following aspects: facilities, awareness of teachers and students The activities of GDTC, the status of physical training and extra-curricular activities, the status of learning results of GDTC as well as the physical development of students ... The results showed that the development of GDTC has not corresponded with the potential availability of the University. Therefore, appropriate solutions are needed to improve the effectiveness of GDTC work for students.

Keywords: physical education, physical education, physical education, physical training, Son La College ...

ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường Cao đẳng Sơn La là một cơ sở giáo dục của tỉnh nằm trong hệ thống các trường đại học, cao đẳng của nền giáo dục quốc dân, chịu sự Quản lý nhà nước của Bộ Giáo dục và Đào tạo và sự quản lý hành chính của UBND tỉnh Sơn La. Trong những năm gần đây, đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo, trong đó có môn học GDTC đã được Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường quan tâm. Cơ sở vật chất phục vụ hoạt động TDTT cũng được đầu tư thêm nhiều. Tuy nhiên, chất lượng công tác GDTC tại trường, theo đánh giá của các giáo viên là chưa thực sự cao. Để có cơ sở tác động các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC tại Trường, đánh giá đúng thực trạng công tác GDTC là vấn

đề quan trọng và có ý nghĩa thiết thực. Tuy nhiên, vấn đề này trên thực tế lại chưa được chú ý.

Chính vì vậy, chúng tôi tiến hành đánh giá: “*Thực trạng công tác GDTC tại Trường Cao đẳng Sơn La*”.

Phương pháp nghiên cứu: Trong quá trình giải quyết vấn đề nghiên cứu, chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp quan sát sư phạm; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp kiểm tra sư phạm và Phương pháp toán học thống kê.

Phỏng vấn nhận thức về công tác GDTC được tiến hành trên 18 cán bộ quản lý, 75 giáo viên (trong đó có 5 giáo viên GDTC) và 500

sinh viên tại Trường. Khảo sát thực trạng hoạt động TDTT ngoại khóa được tiến hành trên 1270 sinh viên Nhà trường và Kiểm tra thể lực được tiến hành trên 372 sinh viên năm thứ nhất và 387 sinh viên năm thứ 2.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ công tác GDTC cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

Thực trạng cơ sở vật chất của Nhà trường có ảnh hưởng rất lớn tới chất lượng công tác GDTC. Tuy nhiên, trong điều kiện kinh tế hiện

tại, việc tận dụng tối đa cơ sở vật chất sẵn có, có giải pháp bảo quản và sử dụng số lượng cơ sở vật chất sẵn có của từng trường có vai trò vô cùng quan trọng.

Để đánh giá thực trạng cơ sở vật chất phục vụ hoạt động GDTC sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La, đề tài tiến hành khảo sát và phỏng vấn trực tiếp các giáo viên hiện đang làm công tác GDTC về số lượng và chất lượng cơ sở vật chất, sân tập, dụng cụ tập luyện TDTT của Nhà trường. Kết quả được trình bày ở Bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ hoạt động GDTC cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

Loại hình sân bãi - dụng cụ	Năm học 2015 - 2016			
	Số lượng	Tốt	Trung bình	Kém
Sân tập cầu lông ngoài trời	01	-	1	-
Sân tập bóng chuyền	01	-	1	-
Sân tập bóng rổ	01	-	1	-
Bàn bóng bàn	05	3	2	-
Sân tập ngoài trời	02	-	2	-
Sân tập thể dục Aerobic	01	-	1	-
Nhà tập đa năng	01	-	-	-

Qua Bảng 1 cho thấy: Số lượng cơ sở vật chất phục vụ tập luyện GDTC cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La còn thiếu cả về số lượng và chất lượng so với yêu cầu đòi hỏi mới phương pháp dạy và học và tập luyện GDTC của Nhà trường.

2. Thực trạng đội ngũ giáo viên làm công tác giáo dục thể chất tại Trường Cao đẳng Sơn La

Thống kê thực trạng đội ngũ giáo viên làm công tác GDTC tại Trường Cao đẳng Sơn La cụ thể được trình bày ở Bảng 2.

Qua Bảng 2 cho thấy: Thực trạng đội ngũ giáo viên GDTC tại Trường Cao đẳng Sơn La là đội ngũ cán bộ có chất lượng cao, đáp ứng được yêu cầu giảng dạy, tuy nhiên hiện đang thiếu về số lượng dẫn tới việc một giáo viên

phải đảm bảo rất nhiều giờ học nên không đủ thời gian phát triển các phong trào TDTT ngoại khóa tại Trường.

3. Thực trạng nhận thức của cán bộ, giáo viên và sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La về vị trí, vai trò của công tác giáo dục thể chất và Thể dục thể thao ngoại khóa

Để tìm hiểu mức độ nhận thức về vị trí, vai trò của công tác GDTC với sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La, đề tài tiến hành điều tra bằng phiếu với các đối tượng: 18 cán bộ quản lý, 75 giảng viên (trong đó có 05 giáo viên hiện đang làm công tác giảng dạy GDTC và giảng viên hiện đang giảng dạy các môn học khác) và 500 sinh viên hiện đang học tập môn học GDTC. Kết quả được trình bày tại Bảng 3.

**Bảng 2. Thực trạng đội ngũ giáo viên (GV) làm công tác GDTC
tại Trường Cao đẳng Sơn La**

TT	Nội dung		Năm học		
			2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017
1	Số lượng giáo viên		5	5	5
2	Giới tính	Nam	3	3	3
		Nữ	2	2	2
3	Tổng số sinh viên		1745	1621	1546
4	Tỷ lệ sinh viên/giáo viên		349/GV	324/GV	309/GV
5	Thâm niên công tác	Dưới 5 năm	2	2	0
		Trên 5 năm	3	4	5
6	Trình độ chuyên môn	Sau đại học	2	2	2
		Đại học	3	3	3
		Dưới đại học			
7	Trình độ tin học	A	1	1	0
		B	2	2	2
		C	2	2	3
8	Trình độ ngoại ngữ	A	1	1	0
		B	2	2	2
		C	2	2	3

**Bảng 3. Kết quả xác định mức độ nhận thức về vị trí, vai trò
của công tác GDTC tại Trường Cao đẳng Sơn La**

Đối tượng Nội dung	Cán bộ quản lý (n = 18)	Giáo viên		Sinh viên (n = 500)
		Các môn học khác (n = 70)	GDTC (n = 5)	
Rất cần thiết (%)	6/18 (33,33%)	12/70 17,14	5/5 (100%)	15/500 (3%)
Cần thiết (%)	9/18 (50,00%)	39/70 (55,71%)	0/5 (0%)	225/250 (45%)
Không cần thiết (%)	3/18 (16,67%)	19/70 (27,14%)	0/5 (0%)	260/500 (52%)

Qua Bảng 3 cho thấy: Còn một lực lượng lớn các cán bộ, giáo viên các môn học khác,

sinh viên chưa nhận thức được được lợi ích và vai trò tính bước thiết của công tác

GDTC trong Nhà trường. Đây là nguyên nhân ảnh hưởng tới hiệu quả của công tác GDTC tại Trường Cao đẳng Sơn La.

4. Thực trạng phong trào tập luyện Thể dục thể thao ngoại khóa của sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

4.1. Thực trạng công tác tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

Vấn đề tổ chức tập luyện TDTT ngoại khóa cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La còn

hiều hạn chế. Chính vì vậy, tác động các giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động tập luyện TDTT ngoại khóa cho sinh viên Nhà trường là vấn đề cần thiết.

4.2. Thực trạng tập luyện ngoại khóa của sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

Để đánh giá thực trạng đội ngũ sinh viên tham gia hoạt động TDTT ngoại khóa của Trường Cao đẳng Sơn La, đề tài tiến hành phỏng vấn bằng phiếu hỏi. Kết quả được trình bày ở Bảng 4.

Bảng 4. Thực trạng đội ngũ sinh viên tham gia hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa của Trường Cao đẳng Sơn La (n = 1,270)

TT	Môn	Số sinh viên tham gia tập luyện					
		Nam (n = 472)		Nữ (n = 798)		Tổng số	
		m _i	%	m _i	%	m _i	%
1	Không tập luyện TDTT ngoại khóa	378	80,08	635	79,57	1013	79,76
2	Có tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa	94	19,92	163	20,43	257	20,24
2.1	- Cầu lông	15	15,96	23	14,11	38	14,79
2.2	- Bóng đá	26	27,66	4	2,45	30	11,67
2.3	- Điền kinh	11	11,70	29	17,79	40	15,56
2.4	- Võ thuật	9	9,57	17	10,43	26	10,12
2.5	- Bóng rổ	8	8,51	22	13,50	30	11,67
2.6	- Bóng bàn	13	13,83	23	14,11	36	14,01
2.7	- Thể dục	17	18,09	43	26,38	60	23,35
2.8	- Cờ vua	7	7,45	17	10,43	24	9,34
2.9	- Các môn thể thao khác	8	8,51	12	7,36	20	7,78

Qua Bảng 4 cho thấy: Khảo sát 1.270 sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La về thực trạng hoạt động TDTT ngoại khóa cho thấy:

Có 20,24% sinh viên có tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa. Như vậy, tỷ lệ sinh viên tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của Trường là tương đối cao, trong đó tỷ lệ sinh viên tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của nữ cao hơn nam xấp xỉ 01%.

4.3. Thực trạng nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

Khảo sát nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La thông qua phỏng vấn bằng phiếu hỏi. Kết quả được trình bày tại Bảng 5.

**Bảng 5. Nhu cầu hoạt động TDTT ngoại khóa của sinh viên
Trường Cao đẳng Sơn La (n = 1.270)**

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn	
		m _i	%
1	Bạn có muốn tham gia tập luyện thể dục thể thao ngoại khóa không? (n = 1.270)		
	- Có nhu cầu tham gia tập luyện	476	37,48
	- Không có nhu cầu tham gia tập luyện	738	58,11
	- Không nói rõ ý kiến	56	4,41
2	Động cơ tập luyện TDTT ngoại khóa của bạn là gì? (n = 257)		
	- Do yêu thích TDTT	187	72,76
	- Do nhận thức được tác dụng của TDTT tới sức khỏe	165	64,20
	- Do bạn bè lôi kéo	63	24,51
	- Do bắt buộc phải học môn thể dục	18	7,00
3	Bạn muốn tham gia tập luyện môn thể thao ngoại khóa gì? (n = 476)		
	- Cầu lông	208	43,70
	- Bóng đá	135	28,36
	- Điền kinh	227	47,69
	- Võ thuật	143	30,04
	- Bóng rổ	127	26,68
	- Bóng bàn	168	35,29
	- Thể dục	228	47,90
	- Cờ vua	98	20,59
	- Các môn thể thao khác	82	17,23
4	Bạn có thích tham gia các câu lạc bộ thể thao không? (n = 476)		
	- Có	369	77,52
	- Không	65	13,66
5	Theo bạn, những yếu tố nào ảnh hưởng tới nhu cầu tập luyện thể dục thể thao ngoại khóa của sinh viên? (n = 476)		
	- Không yêu thích môn thể thao nào	113	33,73
	- Không có thời gian tập	261	77,91
	- Không được sự ủng hộ của gia đình, bạn bè	87	25,97
	- Không đủ sân bãi, dụng cụ tập luyện	262	78,21
	- Không có giáo viên hướng dẫn	286	85,37
	- Không nhận thức được tầm quan trọng của tập luyện TDTT tới sức khỏe	85	25,37
	- Các nguyên nhân khác	87	25,97

Qua Bảng 5 cho thấy:

- Về nhu cầu tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: Có 34,48% tổng sinh viên được hỏi có nhu cầu tham gia tập luyện; 58,11% sinh viên được hỏi không có nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa và 4,41% số sinh viên được hỏi không nói rõ ý kiến của mình. Như vậy, tỷ lệ sinh viên có nhu cầu tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa còn thấp, chứng tỏ nhận thức của sinh viên về tầm quan trọng của tập luyện TDTT với sức khỏe chưa đúng đắn.

- Về động cơ tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: Trong số 257 sinh viên có tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa có 72,76% sinh viên tập luyện do yêu thích TDTT và 64,20% sinh viên tập luyện TDTT do nhận thức được tác dụng của TDTT tới sức khỏe. Đây là những nguyên nhân tích cực và đảm bảo cho sinh viên có thể tham gia tập luyện TDTT thường xuyên. Các nguyên nhân khác như tập luyện do bạn bè lôi kéo và tập luyện do bắt buộc phải học môn Thể dục có tỷ lệ ít hơn.

- Về các môn thể thao ngoại khóa được ưa thích: Trong số các môn thể thao nhà trường có thể tổ chức tập luyện ngoại khóa và có thể đáp ứng cơ sở vật chất tập luyện thì các Điền kinh, Thể dục, cầu lông, Bóng bàn, võ thuật có tỷ lệ sinh viên yêu thích cao hơn cả.

- Về việc thành lập câu lạc bộ thể thao: Có 77,52% trên tổng số sinh viên được hỏi thích tham gia một câu lạc bộ thể thao nào đó; 14,98% số sinh viên không thích tham gia các câu lạc bộ thể thao. Như vậy, tổ chức tập luyện TDTT ngoại khóa dưới hình thức câu lạc bộ thể thao có khả năng thu hút đông đảo sinh viên tham gia tập luyện.

- Về các yếu tố nào ảnh hưởng tới nhu cầu tập luyện thể dục thể thao ngoại khóa của sinh viên: Các yếu tố có tầm ảnh hưởng nhiều nhất tới việc tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của sinh viên là: Không yêu thích môn thể thao nào; Không có thời gian tập; Không đủ sân tập, dụng cụ tập luyện; Không có giáo viên hướng dẫn và không nhận thức được tầm quan trọng của tập luyện TDTT tới sức khỏe. Các nguyên nhân như: Không được sự ủng hộ của gia đình, bạn bè và Các nguyên nhân khác chiếm tỷ lệ ít hơn.

5. Thực trạng hiệu quả công tác giáo dục thể chất cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La

Đánh giá thực trạng hiệu quả công tác GDTC cho sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La thông qua khảo sát kết quả học tập môn học GDTC, tỷ lệ phân loại trình độ thể lực theo tiêu chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo (sử dụng 4 test: Lực bóp tay thuận (kG), Bật xa tại chỗ (cm); Chạy 30m XFC (s) và Chạy tùy sức 5 phút (m)) cũng như thực trạng tỷ lệ sinh viên tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa (Ít nhất 01 tuần 01 buổi, mỗi buổi ít nhất 30 phút). Đối tượng đánh giá thực trạng là 759 sinh viên, trong đó có 372 sinh viên khóa 60 (năm thứ 1) và 387 sinh viên khóa 59 (năm thứ 2). Thời điểm đánh giá là kết thúc năm học 2015 - 2016. Kết quả được trình bày tại Bảng 6.

Qua Bảng 6 cho thấy:

Thực trạng kết quả học tập môn học GDTC của sinh viên Trường Cao đẳng Sơn La chủ yếu ở mức độ trung bình, tỷ lệ sinh viên đạt khá, tốt còn thấp và còn tới 7,9% sinh viên năm thứ 2 và 13,7% sinh viên năm thứ 1 chưa qua môn học GDTC. Như vậy, nâng cao hiệu quả giảng dạy GDTC nội khóa là biện pháp quan trọng để cải thiện tình trạng này.

Về thực trạng kết quả đánh giá trình độ thể lực theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo: Tương tự như kết quả môn học GDTC, kết quả đánh giá trình độ thể lực của sinh viên cũng chủ yếu ở mức đạt; tỷ lệ sinh viên đạt tốt xấp xỉ 25% và còn tới gần 20% sinh viên năm thứ nhất và năm thứ 2 chưa đạt tiêu chuẩn đánh giá trình độ thể lực theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Như vậy, cần thiết phải tác động các giải pháp giúp nâng cao thể lực cho sinh viên Nhà trường.

Về tỷ lệ sinh viên tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: Tỷ lệ sinh viên tham gia tập luyện ngoại khóa của sinh viên đạt hơn 20%, trong đó sinh viên năm thứ 2 tập luyện TDTT thấp hơn năm thứ nhất khoảng 2%.

**Bảng 6. Thực trạng hiệu quả công tác giáo dục thể chất cho sinh viên
Trường Cao đẳng Sơn La**

TT	Khối học	Kết quả (%)		
Kết quả học tập				
		Tốt - Khá	Trung bình	Yếu -Kém
1	Năm thứ nhất (n = 372)	32,1	54,2	13,7
2	Năm thứ hai (n = 387)	35,8	56,3	7,9
Kết quả rèn luyện thân thể				
		Tốt	Đạt	Không đạt
3	Năm thứ nhất (n = 372)	25,3	55,6	19,1
4	Năm thứ hai (n = 387)	24,8	54,7	20,5
Tỷ lệ HS tập luyện TDTT ngoại khóa				
		Có tham gia	Không tham gia	
5	Năm thứ nhất (n = 372)	23,8	76,2	
6	Năm thứ hai (n = 387)	21,5	78,5	

KẾT LUẬN

1. Thực trạng cơ sở vật chất và đội ngũ giáo viên GDTC của Trường còn thiếu cả về số lượng và chất lượng. Chính vì vậy, tác động các giải pháp làm tăng cường giáo viên kiêm nhiệm cũng như sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất của Trường và tăng cường cơ sở vật chất phục vụ GDTC tại Trường là vấn đề cần thiết và cấp thiết, góp phần nâng cao hiệu quả GDTC tại Trường.

2. Nhận thức của một số cán bộ, giáo viên và sinh viên Nhà trường về vai trò, tầm quan trọng của công tác GDTC còn chưa đúng đắn. Điều này ảnh hưởng tiêu cực tới việc nâng cao hiệu quả công tác GDTC tại Trường. Chính vì vậy, tác động các giải pháp nâng cao nhận thức

của cán bộ, giáo viên và sinh viên Nhà trường về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác GDTC là vấn đề cần thiết, giúp nâng cao hiệu quả GDTC tại Trường.

3. Đánh giá thực trạng hiệu quả GDTC cho sinh viên trường Cao đẳng Sơn La. Kết quả cho thấy: Thực trạng kết quả học tập môn học GDTC và trình độ thể lực của sinh viên phổ biến ở mức độ trung bình, tỷ lệ khá và tốt thấp, đồng thời còn tỷ lệ không nhỏ sinh viên chưa đạt; đồng thời, tỷ lệ sinh viên tập luyện TDTT ngoại khóa cũng chưa cao. Chính vì vậy, tác động các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC tại Trường là vấn đề cần thiết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ GD&ĐT (2008), *Quyết định số 72/2008/QĐ-BGDĐT ngày 23/12/2008 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT quy định tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho HS, SV.*
2. Bộ GD&ĐT (2008), *Quyết định số 53/QĐ-BGDĐT ngày 18/09/2008, ban hành Quy định về việc đánh giá, xếp loại thể lực HS, SV.*
3. Thủ tướng Chính phủ (2015), *Nghị định số 11/2015/NĐ-CP của Chính phủ: Quy định về giáo dục thể chất và hoạt động thể thao trong nhà trường.*

Bài nộp ngày 23/01/2018, phản biện ngày 15/5/2018, duyệt in ngày 27/5/2018